

Dvojité výročí prof. Bedřicha Hacara - významného představitele československého konstruktérství

24.10.2023 - Kryštof Drnek | Pražské vodovody a kanalizace

Profesor Hacar byl významným představitelem rozvoje československé konstrukční školy a betonářského průmyslu. Pro pražské vodárenství pak osobností, která umožnila výstavbu dnešní Podolské vodárny v její současné monumentální podobě.

Profesor Hacar se narodil v obci Čechy pod Kosířem v blízkosti Prostějova. Vystudoval obor stavební inženýrství a obor kulturní a zeměměřické inženýrství na ČVUT v Praze. V roce 1919 po ukončení studií nastoupil jako konstruktér Ústavu staveb ze železobetonu a železných staveb pozemních pod vedením profesora F. Kloknera. Spolu posléze založili Výzkumný a zkušební ústav hmot a konstrukcí stavebních, dnešní Kloknerův ústav, který následně v letech 1939 až 1960 vedl. Za svého vedení mu vybojoval pověst celosvětově uznávaného vědecko-výzkumné pracoviště.

Profesor Hacar se podílel na celé řadě zásadních stavebních projektů, které formovaly dnešní podobu hlavního města – betonová konstrukce paláce Lucerna a kostela sv. Václava ve Vršovicích, nosná konstrukce plaveckých bazénů v Podolí a Tyršově domě. Po druhé světové válce spolupracoval na rekonstrukci památek poškozených za války – Královského letohrádku a Míčovny na Pražském hradě či Emauzského kláštera Na Slovanech. Pracoval též na celé řadě pražských průmyslových podniků, kde vytvářel projekty pro jejich železobetonovou konstrukci – např. Ervěnická elektrárna či Michelská plynárna. A mezi jinými se taktéž jednalo o budovu filtrace Podolské vodárny.

Její projekt, který předložil autor architektonické podoby prof. Antonín Engel, počítal s dvěma odstupujícími střešními patry nad oběma polovinami filtrační haly s důvody jejího lepšího osvětlení slunečním světlem. Problémem se ukázal nosný systém, který měl tento způsob zastřešení nést, protože musel řešit příliš velký rozpon pro konvenčně využívané systémy. Původní návrh firmy Henri Chabal et Cie. počítal s 12 klenebními poli o rozpětí 6,5 m. Engel navrhoval řešení v podobě vertikálních podpor v počtu 36 na každou část. Prof. Hacar ve spolupráci s prof. Kloknerem navrhl systém parabolických obloukových rámců o rozpětí 29 m a maximální výšce 16 m a následně vypracoval celý statický výpočet. Tato konstrukce byla novátorským projektem, který neměl v té době v Československu obdoby. Vedle efektu otevření celého prostoru pro lepší manipulaci s technologií výroby vody a prostorem pro její další modifikaci se ryze průmyslová stavba dostala na výsluní architektonických staveb s neotřelým stavebním řešením. Ač se k tomuto dnes samozřejmému hodnocení propracovala celá vodárna až časem, ve své době se jednalo o kritizovaný projekt jak z hlediska architektonického, tak finančního. Parabolické podpěry byly následně využity pro brněnský výstavní pavilon. V roce 1928, v rámci jubilejní výstavy k deseti letům trvání republiky, byl tento systém v pavilonu představen veřejnosti a sklídl zasloužený úspěch.

V dnešní době je neprávem pozapomenut a stojí v částečném stínu svého mentora prof. Kloknera. Bez jeho hlubokých odborných znalostí by se však nejen dnešní Praha, ale celá řada dalších míst, nemohla pyšnit světově uznávanými stavebními díly.

<https://www.pvk.cz/aktuality/dvojite-vyroci-prof-bedricha-hacara-vyznamneho-predstavitele-ceskoslovenskeho-konstrukterstvi>